

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Сучасна стратегія економічної безпеки України»
**Кафедра економічної безпеки та фінансових
розслідувань**

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Форми здобуття вищої освіти: денна
Мова викладання: українська
Навчальний рік: 2023/2024
Форма підсумкового контролю: залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада, профайл викладача:

Герасименко Лариса Володимирівна – завідувач кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор; полковник поліції внутр. тел. 11-75, телефон (044) 520-07-84

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=YHs7uA8AAAJ&hl=ru>

orcid: <https://orcid.org/0000-0001-6340-1061>

Шевчук Олександр Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=zw7vUu0AAAJ&hl=ru>

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5513-6517>

Марчевський Сергій Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань

https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=TRjezkMAAAAJ
<https://orcid.org/0000-0002-3623-4461>

Контактний телефон: внутр. тел. 11-75, телефон (044) 520-07-84
 e-mail: kafedrafv@ukr.net

Консультації: Очні консультації: щосереди з 14.30 до 16.30 у к.419.
 On-line - консультації: Вівторок, четвер з 8.30 до 12.30. ZOOM

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» є дослідження шляхів та виявлення економічної злочинності, вивчення проявів тінізації економічних відносин, оцінка їх обсягів та шляхів подолання.

Тривалість.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8 год.
семінарські заняття / практичні	12/10 год.
самостійна робота	60 год.

Форми та методи навчання. У процесі викладання навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, робота в малих групах, семінари-дискусії, ситуаційний аналіз, мозкові атаки, презентації.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному занятті відповідно до навчальних питань теми з метою виявлення готовності здобувачів вищої освіти до заняття (усне фронтальне, індивідуальне, комбіноване опитування, доповіді на семінарах, вирішення практичних завдань на практичних заняттях, участь здобувачів в обговоренні доповідей на семінарах та результатів вирішення практичних завдань, тематичне тестування). Оцінювання здобувача вищої освіти з дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» здійснюється

шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття (виставлення балів від 2 до 5).

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після вивчення навчальної дисципліни. Методи підсумкового контролю: усна відповідь на питання, визначені у білеті, або у формі тестування.

Розподіл балів, з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти, відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача вищої освіти з дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача (помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1 = 12 (60 : 5)$), отриманого на семінарських та практичних заняттях, з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів з аудиторної роботи здобувачів становить 60 балів, підсумкового контролю - 40 балів.

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю здобувача вищої освіти визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого за кожне питання підсумкового тесту, помноженого на коефіцієнт K_2 ($K_2 = 8 (40 : 5)$) з округленням результату до цілого числа.

Пререквізити – Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності, Правові інструменти альтернативного вирішення спорів..

Постреквізити – Сучасні аспекти адміністративної відповідальності.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, результати навчання

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;</p> <p>РН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;</p> <p>РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.</p> <p>СК10. Здатність ухвалювати</p>

<p>проведення наукових досліджень та практичної діяльності;</p>	<p>рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.</p> <p>СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p>
---	---

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- презентаційні навички;
- вміння комунікувати та переконувати;
- здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення;

Структура навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. «Організаційно-правові засади Стратегії економічної безпеки України».</p>	<p>Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проектора.</p> <p><i>Питання до лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місце економічної безпеки в системі національної безпеки. 2. Сутність та принципи економічної безпеки. 3. Об'єкти, суб'єкти і предмет економічної безпеки. 4. Національні інтереси та загрози економічній безпеці України. 5. Рівні та критерії економічної безпеки <p>Семінарські заняття: індивідуальні та групові</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до питань семінарського заняття.</p> <p>Підготовка до дискусії із тематики «Роль і місце економічної безпеки в системі національної безпеки».</p> <p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України про забезпечення національної безпеки. 2. Становлення і розвиток економічної безпеки в Україні 3. Система економічної безпеки в Україні. 4. Інституційна структура системи економічної безпеки в Україні

	<p>опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 1.1.</i></p> <p>6. Загальна характеристика Стратегії економічної безпеки України.</p> <p>7. Правові засади Стратегії економічної безпеки України.</p> <p>8. Сутність економічної безпеки, її місце й роль в системі національної безпеки.</p> <p>9. Суб'єкти забезпечення національної безпеки держави.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 1.2.</i></p> <p>1. Суть і цілі економічної безпеки держави, індикатори визначення рівня економічної безпеки держави.</p> <p>2. Основні різновиди економічної безпеки та її складники.</p> <p>3. Основні чинники забезпечення економічної безпеки України.</p> <p>4. Національні економічні інтереси та характеристика основних загроз економічній безпеці України.</p> <p><i>Навчальні питання до практичного заняття 1.1.:</i></p> <p>1. Організаційно-правова база забезпечення економічної безпеки.</p> <p>2. Основні поняття у сфері системи економічної безпеки держави.</p> <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p>	
<p>Тема 2. «Протидія економічним злочинам»</p>	<p>Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проєктора.</p> <p><i>Питання до лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна злочинність: ознаки та сучасні детермінанти 2. Протидія правопорушенням у сфері економіки держави 3. Міжнародний довід протидії економічній злочинності 	<p>Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до питань семінарського заняття. Підготовка до дискусії із тематики «Шляхи подолання тіньової економіки в Україні». Темати рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Детермінація кримінальної економічної діяльності.. 2. Взаємодія України із зарубіжними країнами та

	<p>Семінарські заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна злочинність: ознаки та сучасні детермінанти. 2. Протидія правопорушенням у сфері економіки держави. 3. Форми і методи протидії державних органів економічній злочинності та правопорушенням. 4. Міжнародний довід протидії економічній злочинності. <p><i>Навчальні питання до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст і причини правопорушень в сфері економіки 2. Форми і методи протидії державних органів економічній злочинності та правопорушенням. 3. Службові правопорушення у сфері економіки. 4. Проблемні питання протидії корупції та організованій злочинності. <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p>	<p>країнами ЄС у запобіганні економічних злочинів.</p> <p>3. Загальна характеристика, система, види сучасних економічних злочинів та їх місце в структурі економічної злочинності</p>
<p>Тема 3. «Фінансова безпека: стан, виклики, загрози».</p>	<p>Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проектора.</p> <p><i>Питання до лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансова безпека України: поняття, завдання, принципи, структура. 2. Загрози та ризики фінансової безпеки держави. 3. Класифікація видів правопорушень у фінансовій сфері. <p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу.</p> <p>Підготовка до питань семінарського заняття.</p> <p>Підготовка до дискусії із тематики «Світова фінансова система як форма організації міжнародних фінансових відносин і як сукупність інструментів, способів та суб'єктів здійснення платіжно-розрахункового обороту у межах світового господарства».</p> <p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Досвід зарубіжних держав у забезпеченні фінансово-економічної

	<p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансова безпека України: поняття, завдання, принципи, структура. 2. Загрози та ризики фінансової безпеки держави. 3. Класифікація видів правопорушень у фінансовій сфері. 4. Функціональне призначення та основні елементи механізму забезпечення фінансової безпеки держави. <p><i>Навчальні питання до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пріоритетні національні інтереси в економічній і у фінансовій сфері. 2. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації. <p>Практичні завдання виконуються за фабулою, наданою викладачем</p>	<p>безпеки на різних рівнях ієрархії управління економікою».</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. «Система національної безпеки та фінансово-економічна безпека держави». 3. «Організація управління фінансово економічною безпекою в банківських установах».
<p>Тема 4. «Інноваційно-інформаційна безпека як стратегічний напрям економічної безпеки держави».</p>	<p>Лекція: наочне представлення за допомогою ноутбука, проектора</p> <p><i>Питання до лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття та визначення інформаційної безпеки держави. 2. Класифікація загроз інформаційної безпеки держави. 3. Правоохоронні та контролюючі органи забезпечення інформаційної безпеки держави і захисту інформації. <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 4.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття та визначення інформаційної безпеки держави. 2. Об'єкти і суб'єкти інформаційної безпеки. 3. Етапи розвитку інформаційної безпеки. 	<p>Вивчення лекційного матеріалу.</p> <p>Підготовка до питань семінарського заняття. Підготовка до дискусії із тематики «Бюджетна безпека України». Пошук, підбір та огляд навчально-методичної та наукової літератури за даною тематикою;</p> <p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки України. 2. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України. 3. ЗМІ як інструмент інформаційної безпеки України.

	<p><i>Навчальні питання до семінарського заняття 4.2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація загроз інформаційній безпеці держави. 2. Джерела загроз інформаційній безпеці держави. 3. Методика оцінювання загроз інформаційній безпеці в соціальних Інтернет-сервісах. 4. Правоохоронні та контролюючі органи забезпечення інформаційної безпеки держави і захисту інформації. 5. Комплексна система захисту інформації. <p><i>Навчальні питання до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційна безпека: підходи до концептуалізації та індикатори визначення. 2. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки України. 3. Загрози інформаційній безпеці України. 4. Стандарти Європейського Союзу і НАТО у сфері інформаційної безпеки. 	
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Про національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. №2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

2. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»» від 14 вер. 2020 р. №392/2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>

3. Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року: рішення ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021. року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0048525-21#Text>

4. Стратегія інформаційної безпеки : Указ Президента України від 28 грудня 2021 р. № 685/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>

5. Стратегія кібербезпеки України : Указ Президента України від 26 серпня 2021 р. № 47/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4472021-40013>

6. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. №1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>

7. Про Стратегію сталого розвитку “Україна–2020”: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.

8. Правове забезпечення економічної безпеки держави: навчально-методичний посібник / за заг.ред. Лариси Герасименко та Ганни Козаченко. Київ: 7БЦ. 2023, 518 с.

9. Ружицький І.Ю. Теоретико-концептуальні засади інституційного забезпечення еконо-мічної безпеки України: монографія Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 298 с.

10. Яковюк І.В., Білоусов Є.М. Національна безпека України в умовах нових викликів європейській та євроатлантичній солідарності : монографія. Харків : «ФО-П Рубан В.В.», 2022. 148 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України»

З метою організації належного викладання матеріалу з навчальної дисципліни «Сучасна стратегія економічної безпеки України» використовується наступне технічне обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор, програмне забезпечення, яке дозволяє ефективно та змістовно демонструвати належну інформацію під час занять, а також відповідне програмне забезпечення: ZOOM, VIBER, MOODLE та інші, за допомогою якого проводяться дистанційні навчання з навчальної дисципліни, пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: академічну заборгованість за пропущеними семінарськими та практичними заняттями здобувач вищої освіти зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання у визначеній викладачем формі відповідних тем програми навчальної дисципліни, з яких є пропуск, у двотижневий термін після повернення до навчання. За бажанням отримати оцінку, вищу за оцінку, отриману на занятті,

здобувач має право перескласти відповідну тему у визначеній викладачем формі у тижневий термін.

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності (складати тематичні та підсумковий тести самостійно без допомоги сторонніх осіб, не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити власні результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів, не поширювати відповіді тематичні та підсумковий тести з дисципліни). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

Політика щодо відвідування: здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. При визначенні середнього балу здобувача вищої освіти необхідною умовою є наявність відповідних балів не менше, як на 50% занять. При невиконанні цієї умови здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість за дисципліною «Сучасна стратегія економічної безпеки України», яку зобов'язаний ліквідувати. За об'єктивних причин (хвороба та ін.) навчання може відбуватись в онлайн у формі, погодженій з викладачем.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;

- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;

- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Завідувач кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор Лариса ГЕРАСИМЕНКО;

Доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Олександр ШЕВЧУК;

Доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, Сергій МАРЧЕВСЬКИЙ

Силабус схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ протокол від 16.11.2023 року №7.

**Завідувач кафедри
економічної безпеки та фінансових розслідувань
полковник поліції**

Лариса ГЕРАСИМЕНКО